

Ladik Katalin közreadja

A TE IDŐD AZ ÉN IDŐM

– Részlet a készülő regényből –

Mikor szokta levestésztáját kinyújtani a Hold? – Egy kozmikus diavetítés a szerkesztő testére – A begubózásról szenvedélyesen, de azért kikukucskálni a lyukon, milyen is lehet nőnek lenni – A darazsakról és lódarazsakról – A három grácia, a három névrokon, együtt a szerkesztő álmaiban, de van ott még egy szőrös hintaszék, sokjoint, füst, három japán színházi maszk, ágyvitorla, csuklás és habzó női testek íze – A poszméhekről

– Miért is tettem azt a téasztűrőt az éjszakai égboltra? – ez az első gondolatom. Éjszaka van, kétség-telenül, máskülönben nem kúsznának az ablakból egyenesen felém az ágyra ezek a holdfénygiliszták. Tésztaszűrőt gondoltam, és ez itt a lepedőn fény-metélt, metélt fény. Ilyenkor, éjfél után két óra tájban télvíz idején szokta levestésztáját nyújtani a telihold. De miért éppen az én ablakomra teríti, és készíti el ott a metéltet? Ezt a tésztát szív és négyzet alakúvá hasítja az a fényáteresztő, öntapadó üvegtapéta, amellyel a negyedik emeleti, omladozó vakolatú, szemközti épületre nyíló ablakom üvegét betapasztottam. Mintás terítő vetül az ágyamra, ahol a négyzetek és szívek virágmintává állnak össze. Feldereng, így félálomban, hogy a hetvenes években láttam valahol olyan diavetítősdit, ahol emberi testre vetítettek különböző ábrákat és színeket. Hát akkor ez itt most egy kozmikus diavetítés a testemre!

Kíváncsi lettem, miért ébresztettél fel, mit akarsz tőlem? De előbb áthelyezem a fejem a lábam helyére, ahová már nem jut el a fényed, és szembe fordulok veled, mert bántja a fejemet a sugárzásod; a múltkor is fejfájással ébredtem. Most jó. Jól fekszem így. Nem is takarózom be, sőt, a hálóingemet felgyűröm az állam alá, hadd lássam azokat a mintákat a testemen... érdekes... mintha kihímezték volna a bőrömet! Akkor mégiscsak jó helyen van ez a téasztűrő! Jó, mert van hova tekerednie a hold-cérnametéltnek, van, van, ide a lepedőre, a lábikrára, az ölembe, a nyakam köré... ide, ide gyűljetek, ruganyos, ragacsos hímző fonalaim, hadd szőjjem-ragasszam gubómat, melyet én alkottam kényszerű napi tevékenységeim pantomimjából és

koreográfiájából, lélektelenjelenléteimből, reggeli koránkeléseimből, munkahelyre-menésemből, mosogatás-főzés-mosásból, piac- és befűteni a szeneskályhát-ból, szellőztetésből, hajnali és esti tükör előtti öt percek csodálkozó fintoraiból, szagok és illatok elvarratlan szálaiból, tapintásokból és érintésekből, köhögések és horkolások, simogatások emlékeiből sarjadó szálabból, testmeleg közöny-szálabból, állott dohányfüst és sörszagú szálabból, hazugság szálabból, a megvetés és tehetetlenség szálaiból, az önsajnálát és a düh szálaiból, a kétségbeesés és virrasztás szálaiból, a szeretkezés-emléke szálaiból!

Amióta megszűntem nőnek lenni, azóta érdekel annyira, hogy fel tudom-e még idézni, milyen is az? Vagy ezentúl csupán más nő viseltes, levetett életét –miként elnyűtt gúnyát – ölthetem fel, akárha üres tengeri csigaházat húznék magamra álcaként, rejtekül és védelemül.

***

„A megtermékenyített nőtény, miután kikelt, tavasszal elkészíti első rétegeit egy fészeknek, és lerakja oda petéit, amelyekből csupa nemnélküli individuum bújjik ki. Ezek a munkások most már minden anyagi gondot magukra vesznek, kiépítik a fészket, és őrzik a lárvákat, amelyeket a nőtény – újbóli megtermékenyítés nélkül – ő utánuk a világra hoz, és amelyek hím- és nőneműek. Amint a közöselésnek vége, a hímelek elpusztulnak, és csakhamar utánuk a munkások is. A nőtények téli álomra dermednek, és tavasszal, a túlélők közül mindegyik, ismét új államot alapít.”

***

A költőnő röhög a joint-füstfüggöny mögött, és a növekvő kék árhullámmal ringatja magát.

– Hűtsetek le – suttogja epedőn –, a bensőmet kell lehűteni!

A füst-dagály a hintaszék szőrös karfáját nyaldos-sa. Leveszem bőröveget, és a vadállatbőrel betakart szék felé suhintok vele. A nő csúfondárosan csücsörítve fújja felém a füstöt.

– Majd amikor behatolsz igazi lényedbe, megszabadulsz minden kötődéstől és szenvedélytől. De ehhez korbács kell. Az emberiség nem halad előre korbács nélkül – mondom neki.

Mintha visszatartott nevetés buggyanna ki belőle, nagy füstpárnát öklend felém, és hangosan csuklani kezd. Erre kezdek bepörögni.

– Te mákvirág, te is megéred a pénzed, te faszpörgettyű! Ott egyen meg a veszett kutya nyele, ahol a legvékonyabb vagy! – lihegem felbőszülve, és összevissza csapkodok a szíjjal.

– Maga megőrült! – szólalt meg végre. – Segítség!

Az üvegezőnő, akiről teljesen megfeledkeztem, lassan felül az ágyon – ahol idáig hevert, és sminkelte magát –, kényelmes léptekkel hozzám jön, és szelíden elveszi tőlem a korbácsot. Most látom csak, hogy nemcsak a száját, hanem a fogait is vérvörösre festette! Valami furcsa, barna színű, ragacsos spagetti-szerű nyalánksággal kínál egy CRNA AFRODITA feliratú dobozból. Az üvegezőnő arcán és nyakán festett, vörös tésztacsíkok. A füstdagály már az ágy lábait nyaldossa.

– Mire vártok – kiáltok a két nőre –, szálljatok be, most indul az utolsó bárka a szigetre! Jerolim! Jerolim!

Elsőnek az üvegezőnő szállt be, utána a költőnő – aki még mindig azzal próbálkozik két ujjával befogva az orrát, hogy elállítsa a csuklását –, harmadiknak én is beszállok a kék hullámokban ringó ágyba, de magammal hoztam egy üveg pezsgőt és három japán női maszkot. Még tart az óév utolsó éjszakája, a tükrök még letakarva az üvegezőnő műtermében, a bárka mind jobban távolodik a jégvirágos ablaktól, az árral viteti magát a letakart tükrök mögé. A költőnő a japán maszkok láttára magas fejhanganon rákezdi: – Múúúúljéééé el tőőőőlem e láááz, múúúúljéééé el tőőőőlem e láz, múúúúljék el, múúúúljék...

– Ne nyivákolj, mert a picsádba verem a pezsgősüveget! – ripakodok rá. Erre abbahagyja a gajdolást, és megint csuklani kezd. De most nem törődik velem, hanem leveti fehér estélyi ruháját, kinyúl egy üres képeretért, és ráerősíti ruháját.

– Mire vártok? – kérdi fellelkesülve. – Vessétek le ti is a ruhátokat, vitorlát csinálunk, és elhajózunk egyenesen az Adriai tengerre!

– Mi legyen a hajónk neve? – kérdezi az üvegezőnő.

– Crna Afrodita – válaszolom, és száját teletömöm ragacsos medvecukorral. Arcára a Szellelem maszkját teszem. Én is levetem szívminthás, hímzett vászonruhát, és az árboctra akasztom. A költőnőnek a legszebb nő álarcot, az Ifjút adom, én magam a Bolygó Démont teszem az arcomra.

– Kegyetlen voltál hozzá – sítja a költőnő az üvegezőnőnek –, nem lett volna szabad odaadnod neki azt a levelet. Ő szerette azt az embert. Nem kellett volna csúfot üzni belőle – suttozja azon a borzongató hangján, szinte dúdolva a szavakat, és míg mondja, nyelvvel finoman cirógatja az üvegezőnő fülkagylóját. Rászólok, hogy tegye fel ő is a maszkot.

– Taaaavaaaszzi széééééél vizeeeet ááááraszt – kezdi megint japán hangon –, viráááágom, viráááááágom...

Megfeledkezem arról, amit az imént velem kapcsolatban sűgött, megfeledkezem a levélről, a fájdalomról és sértett önézetről, és csak azt a nyakáról legördülő, gyöngyházfényű izzadtságcseppet figyelem, amint a két melle között éppen a fanszörre cseppen. Ezt bámulom. És a hónaljszörzetét.

Feleszmélek. Jön a forróság! Már megint jön. Most én kezdhethnék rá, hogy múúúúljéééé el tőőőőlem a lááááz, de visszatartom. Aztán magamra nézek, látom magamat ruganyosnak, harmincon túlinak, de lányosnak és vonzónak. Bűntudatom van, és dühös vagyok.

– Elegem van a picsákból, férfit akarok!

Fúriákként rám vetik magukat, ütnek, rugdosnak, csipkédnek, simogatnak; én is ütöm, karmolom és zihálva simogatom őket; az üvegezőnő közben kinyitja a pezsgősüveget, lelocsol bennünket; most habzik a testünk, akár a tenger szirtjén fennakadt halaké a hullámokban; a buborékok felforrósodnak testünkön, ujjamat az Ifjú combja közé dugom mélyen; főtt rizs és tejszagú, a Szellemben is behatolok; neki savanykás tengeri moszat íze van. És a sajátom? Milyen ízű vagyok magamnak?

***

„Itt vannak a hímek, dolgozók, kis és nagy nőstények. Egy nagy nőstény, miután kikelt, fészket alapít a földben, többnyire moha alatt, épít egy mézsejtet, és lerakja a petéit. Ezekből az első tojásokból munkásokbújnak ki, amelyek, éppúgy mint a darazsaknál, befejezik a fészkepítést, gyűjtenek, mézet gyártanak, és még szorgalmasabban, mint a méhek, amelyek különösen a nedvességet kerülik, még alkonyattájt is átkutatják a terepet. A dolgozók után jönnek világra a kis nőstények. Ezeknek egyedüli tennivalója a peterakás, megtermékenyítés nélkül, melyekből hímek kelnek ki. Egyidejűleg a királynő létrehozza a nagy nőstényeket, amelyek azután csakhamar egyesülnek a hímekkel. Végül, éppen mint a darazsaknál, kihál az egész kolónia, kivéve a nagy, megtermékenyített nőstényeket, amelyekből a jövő tavasszal újra kezdődik a körfolyamat.”